

Súd: Okresný súd Piešťany
Spisová značka: 6C/238/2008
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2107211626
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 04. 2017
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Ivan
ECLI: ECLI:SK:OSPN:2017:2107211626.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Piešťany sudcom JUDr. Jaroslavom Ivanom v spore žalobcu: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Pastuchov, so sídlom Pastuchov 73, IČO: 34 014 250, zastúpeného: MAPLE & FISH s.r.o., so sídlom Dunajská 15/A, 811 08 Bratislava, IČO: 36 718 432 proti žalovanému: LESY Slovenskej republiky, štátny podnik, so sídlom Námestie SNP 8, 975 66 Banská Bystrica, IČO: 36 038 351, zastúpenému: JUDr. Pavlom Halajom, advokátom so sídlom Námestie Slobody 2, Revúca, o vydanie nehnuteľných vecí, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k nehnuteľnosti: parcela č. XXXX/X, druh pozemku - lesné pozemky o výmere 169.266 m², ktorá je vedená Okresným úradom H., katastrálny odbor, v katastrálnom území a obci N., v katastri nehnuteľností registra „C“ na katastrálnej mape na liste vlastníctva č. XXX, a to do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. Konanie v časti o vydanie dokumentácie prislúchajúcej k nehnuteľnosti: lesný hospodársky plán, evidencia ťažby dreva, evidencia plochy po ťažbe dreva, evidencia plochy na zalesnenia, evidencia zalesňovania a prirodzeného zmladenia, evidencia pestebnej činnosti, výkaz bilancie zalesňovacích povinností podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa, výkaz porastovej evidencie ťažieb, výkaz porastovej evidencie zalesnenia, výkaz porastovej evidencie pestovnej činnosti, výkaz evidencie úhrnných ročných výsledkov za kategóriu lesa, bilančný výkaz lesnej hospodárskej evidencie, výkaz vykonaných hospodárskych opatrení podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa za príslušný rok, grafická evidencia, plochové tabuľky, porastové mapy, ťažobné mapy, projekty pestebnej, ťažobnej a ostatnej činnosti, číselníky, karty pôvodu porastu, hlásenia na obvodný lesný úrad, bilancia holín, priemerkový manuál, súhlas na ťažbu dreva, evidencia požiarov a požiarna ochrana, evidencia škôd spôsobených zverou, evidencia sadbového materiálu, záznamy priestupkového konania z a s t a v u j e .

III. Žiadna zo strán nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Žalobca sa žalobou doručenu Okresnému súdu Trnava dňa 20.04.2007 (faxovým podaním doplneným dňa 23.4.2007) v zmysle jej pripustenej zmeny uznesením Okresného súdu Piešťany č.k. 6C/238/2008 - 133 zo dňa 29.01.2013 domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť vydať a navrátiť žalobcovi vlastníctvo k nehnuteľnosti: parcela č. XXXX/X, druh pozemku lesné pozemky o výmere 169.266 m², ktorá je vedená Katastrálnym úradom v T., Správou katastra H. (toho času Okresným úradom H., katastrálny odbor) v katastrálnom území N. v katastri nehnuteľností v registri C na katastrálnej mape na liste vlastníctva č. XXX, spolu s dokumentáciou, ktorá k nej prislúcha: lesný hospodársky plán, evidencia ťažby dreva, evidencia plochy po ťažbe dreva, evidencia plochy na zalesnenia, evidencia zalesňovania a prirodzeného zmladenia, evidencia pestebnej činnosti, výkaz bilancie zalesňovacích povinností podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa, výkaz porastovej

evidencie ťažieb, výkaz porastovej evidencie zalesnenia, výkaz porastovej evidencie pestovnej činnosti, výkaz evidencie úhrnných ročných výsledkov za kategóriu lesa, bilančný výkaz lesnej hospodárskej evidencie, výkaz vykonaných hospodárskych opatrení podľa jednotiek priestorového rozdelenia lesa za príslušný rok, grafická evidencia, plochové tabuľky, porastové mapy, ťažobné mapy, projekty pestebnej, ťažobnej a ostatnej činnosti, číselníky, karty pôvodu porastu, hlásenia na obvodný lesný úrad, bilancia holín, priemerkovací manuál, súhlas na ťažbu dreva, evidencia požiarov a požiarňa ochrana, evidencia škôd spôsobených zverou, evidencia sadbového materiálu, záznamy priestupkového konania.

2. Pôvodná žaloba smerovala aj voči subjektu: Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, odštepny závod Smolenice, Trnavská 12, Smolenice, IČO: 36 038 351 ako žalovanému v 2. rade, voči ktorému bolo uznesením č.k. 6C/238/2008 - 128 zo dňa 13.12.2012 konanie zastavené (právoplatnosť dňa 12.1.2013).

3. Žalobca doručil súdu dňa 5.12.2016 čiastočné späťvzatie žaloby zo dňa 1.12.2016 (č.l. 548), a to v časti o vydanie dokumentácie prislúchajúcej k spornej nehnuteľnosti tak ako je špecifikovaná vo výroku II. tohto rozsudku, pričom čiastočné späťvzatie žaloby odôvodnil poukazom na záver Krajského súdu v Trnave v uznesení č. k. 10Co/262/2014-393 z 29.10.2015. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 28.12.2016 (č.l. 556) vyslovil súhlas s čiastočným späťvzatím žaloby.

4. Podľa § 144 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), žalobca môže vziať žalobu späť.

5. Podľa § 145 ods. 2 CSP, ak je žaloba vzatá späť sčasti, súd konanie v tejto časti zastaví. O čiastočnom späťvzatí žaloby rozhodne súd v rozhodnutí vo veci samej.

6. Podľa § 146 ods. 1 CSP, súd konanie nezastaví, ak žalovaný so späťvzatím žaloby z vážnych dôvodov nesúhlasí. Na nesúhlas žalovaného so späťvzatím žaloby sa neprihliada, ak dôjde k späťvzatiu žaloby skôr, než sa začalo predbežné prejednanie sporu podľa § 168 alebo pojednávanie.

7. Vzhľadom na to, že žalobca využil svoje dispozičné právo a podanú žalobu vzal čiastočne späť, súd v zmysle § 145 ods. 2 CSP konanie v tejto časti po vyjadrení súhlasu žalovaného s čiastočným späťvzatím zastavil (výrok II. rozsudku).

8. Žalobca samotnú žalobu (ďalej spresnenú podaním zo dňa 18.9.2007 - č.l. 40, zo dňa 3.10.2007 - č.l. 64 a zo dňa 4.2.2013-č.l. 146) odôvodnil tým, že žalobca je útvarom Rímskokatolíckej cirkvi s vlastnou právnou subjektivitou v zmysle zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností (ďalej ako „zákon o cirkvách“). Žalovaný je právnická osoba, štátny podnik. Ďalej uviedol, že žalobca, resp. jeho právny predchodca bol pôvodným výlučným vlastníkom nehnuteľností zapísaných v Pozemkovoknižnej vložke (ďalej „PKV“) č. XX, v katastrálnom území N.. Dňa 12.4.2006 vyzval žalovaného v zmysle zákona č. 161/2005 Z.z. na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam nachádzajúcim sa v katastrálnom území N., vedených v PKV č.XX a na ich vydanie. Predmetom výzvy boli nehnuteľnosti evidované v PKV č. XX, katastrálne územie N.: parcela číslo XXXX/X lesný pozemok o výmere 125.822 m², parcela číslo XXXX/Xa lesný pozemok o výmere 21.720 m² a parcela číslo XXXX/Xb lesný pozemok o výmere 21.724 m². Žalobca poukázal na ust. § 5 ods. 3 zák. č. 161/2005 Z.z. (ďalej len ako „reštitučný zákon“), podľa ktorého ak povinná osoba nevyhoví písomnej výzve, môže oprávnená osoba uplatniť svoje nároky na súde v lehote 12 mesiacov od doručenia výzvy. V zmysle § 2 ods. 2 zák. č. 161/2005 Z.z. musia byť splnené štyri kumulatívne podmienky, aby oprávnenej osobe mohlo byť navrátené vlastníctvo k nehnuteľným veciam. Prvou z podmienok je, že právo na navrátenie vlastníctva môže uplatniť oprávnená osoba, ktorou je registrovaná cirkev alebo náboženská spoločnosť so sídlom na území SR - v tejto súvislosti žalobca uviedol, že Rímskokatolícka cirkev je v SR registrovanou cirkvou a žalobca je útvarom Rímskokatolíckej cirkvi, ktorý je registrovaný na Ministerstve kultúry SR a má vlastnú právnou subjektivitu. Druhou podmienkou je, že nehnuteľnosti boli v čase odňatia vo vlastníctve cirkvi, ktorá je v súčasnosti registrovanou cirkvou v SR, pričom však podľa názoru žalobcu zákon nevyžaduje, aby nehnuteľné veci boli v čase odňatia vo vlastníctve toho istého útvaru registrovanej cirkvi, ktorý o vydanie nehnuteľnosti žiada. Poukázal na skutočnosť, že Rímskokatolícka cirkev je z právneho hľadiska subjektom sui generis, jej charakteristickými vlastnosťami je univerzálnosť a jednotnosť, z čoho vyplýva aj osobitné postavenie jej majetku, ktorý aj napriek skutočnosti, že z formálneho hľadiska je zapísaný do vlastníctva jednotlivých útvarov Rímskokatolíckej cirkvi sa vyznačuje určitým stupňom jednotnosti, keďže vždy sa jedná o majetok univerzálnej a jednotnej Rímskokatolíckej

cirkvi - túto skutočnosť uznala SR uzatvorením základnej zmluvy so Svätou stolicou (uverejnená v Zbierke zákonov pod č. 326/2001 Z.z.). Treťou podmienkou je skutočnosť, že právo na navrátenie vlastníctva je možné uplatniť iba k nehnuteľnostiam, ktoré tvoria poľnohospodársku pôdu, hospodárske budovy a iné stavby patriace k pôvodnej hospodárskej usadlosti, lesný pôdny fond, hospodárske stavby a ostatné stavby súvisiace s ním a podiely spoločnej nehnuteľnosti; zákon v tejto súvislosti odkazuje na zákon č. 220/2004 Z.z. Štvrtou podmienkou je skutočnosť, že nehnuteľná vec prešla do vlastníctva štátu alebo obce v období od 8.5.1945 do 1.1.1990 spôsobom uvedeným v § 3 zák. č. 161/2005 Z.z., tzn. postupom podľa zákona č. 162/1947 Zb. o revízii prvej pozemkovej reformy alebo podľa zákona č. 46/1948 Zb. o novej pozemkovej reforme. Podľa údajov vedených v označených pozemkovoknižných vložkách nehnuteľnosti prešli do vlastníctva štátu z dôvodu, ktorý je uvedený v § 3 ods. 1 písm. c) zák. č. 161/2005 Z.z. Na základe uvedeného mal žalobca za to, že žalovaného ako povinnú osobu oprávnené vyzval na navrátenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, pričom žalovaný písomnej výzve nevyhovel, a preto si žalobca svoje nároky uplatnil pred súdom.

9. Žalovaný so žalobou nesúhlasil, považoval ju za nedôvodnú, a preto navrhol jej zamietnutie. V písomnom vyjadrení zo dňa 20.09.2007 (č.l. 50) uviedol, že žalobca v prekluzívnej lehote do 30.04.2006 nepreukázal, že je oprávnenou osobou, neuviedol ani nepreukázal reštitučný titul, nepreukázal, že nehnuteľnosti sú v správe žalovaného, teda, že žalovaný je povinnou osobou, čo má podľa žalovaného za následok zánik jeho práva. Žalovaný namietal nedostatok svojej pasívnej legitímácie v konaní i pre prípad, že nehnuteľnosti spravuje, a to s poukazom na § 6 ods. 1 zák. č. 111/1990 Zb., podľa ktorého veci, s ktorými podnik hospodári, sú v štátnom vlastníctve, a na žalobný petit, ktorého obsahom je uloženie povinnosti vydať vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, pričom žalovaný ako štátny podnik nie je vlastníkom, ale len správcom majetku vo vlastníctve štátu. Zdôraznil, že žalovaný ako nevlastník nie je spôsobilý vydať žalobcovi vlastníctvo k nehnuteľnostiam, ktoré nevlastní a zo zákona ani vlastniť nemôže. Právny poriadok SR vychádza zo zásady, že nikto nemôže na iného preniesť viac práv, než má sám, pričom ako jednu z výnimiek z tejto zásady žalovaný uvádzal § 5 ods. 2 zák. č. 161/2005 Z.z. Podľa názoru žalovaného oprávnená osoba sa môže domáhať vydania a navrátenia vlastníctva k nehnuteľnostiam len voči tomu, kto jej vlastnícke právo odňal, t.j. voči štátu.

10. Z písomného vyjadrenia žalobcu zo dňa 03.10.2007 (č.l. 64) vyplýva, že s námietkami žalovaného nesúhlasí. Uviedol, že na riadne uplatnenie nároku na vydanie nehnuteľných vecí kladie reštitučný zákon len dve požiadavky, a to písomnú formu reštitučnej výzvy a dodržanie prekluzívnej lehoty - zákonodarca inak vychádza z princípu neformálnosti reštitučnej výzvy a nekladie žiadne požiadavky na jej obsah a náležitosti, pričom v tejto súvislosti poukázal na judikatúru slovenských a českých súdov v reštitučných veciach, citujúc rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „NS SR“) sp. zn. 3Cz 2/1992 zo dňa 29.01.1992. Na základe uvedeného má za to, že žalobca si u žalovaného uplatnil reštitučný nárok riadne, včas a rovnako označil dôkazy, ktorými preukázal skutočnosti v zmysle § 3 reštitučného zákona. K námietke označenia žalovaného uviedol, že pri podaní žaloby vychádzal z § 4 ods. 1 zák. č. 161/2005 Z.z., ktorý definuje povinnú osobu ako právnickú osobu, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctve SR, obce alebo nehnuteľnú vec drží. Poukazujúc na ust. § 21 ods. 2 O.s.p., § 6 ods. 1, § 5 ods. 1 zák. č. 111/1990 Zb. a dôvodovú správu k novele Občianskeho súdneho poriadku, je toho názoru, že žalovaného označil správne.

11. Žalovaný v písomnom vyjadrení zo dňa 06.10.2008 (č.l. 95) trval na nedostatku vecnej legitímácie tak na strane žalobcu ako aj na strane žalovaného. Zdôraznil, že žalobca nepreukázal do uplynutia lehoty 30.04.2006 a ani doposiaľ súdu, že je právnym nástupcom pôvodného vlastníka nehnuteľností a zároveň poukázal na to, že zápis na PKV č. XX je v maďarskom jazyku a v ďalšom na Kódex kánonického práva z roku 1917, ktorý bol platný a účinný v čase odňatia vlastníckeho práva štátom, podľa ktorého farnosti nemali mať priznanú právnu subjektivitu (Kán. 99 CIC 1917 v kontexte Kán. 120 § 1 CIC 1983). Výzvu na vydanie nehnuteľností považoval za nejasnú, neurčitú, nezrozumiteľnú a neúplnú.

12. Žalobca vo svojom písomnom (súhrnnom) stanovisku zo 04.02.2013 (č.l.146) na podporu svojich dovtedajších argumentov, smerujúcich k spochybneniu námietok žalovaného poukázal na judikatúru súdov SR v reštitučných veciach, špeciálne odkázal na uznesenie NS SR sp. zn. 4Cdo 247/2009, uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 48/2009 v spojení s uznesením ÚS SR IV. ÚS 27/2012 z 19.1.2012, nález ÚS SR sp. zn. I. ÚS 12/2010 - 47, nález ÚS SR sp. zn. I.ÚS 206/2010 - 42 (všetky vo vzťahu k určiti reštitučnej výzvy). Reštitučnú výzvu považoval žalobca za dostatočne určitú (nehnuteľnosti v nej špecifikoval) a podanú v zákonnej lehote. Vo vzťahu k pasívnej legitímácii žalovaného poukázal na

unesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 48/2009 z 28.10.2010. Čo sa týka aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, uviedol, že sporné nehnuteľnosti boli pôvodne zapísané v prospech Rímskokatolíckej pastuchovskej cirkvi. Za dôležité považoval uviesť, že Rímskokatolícka cirkev je subjektom sui generis a je jej výlučným právom spravovať svoje vnútorné záležitosti. V zmysle rozsudku NS SR sp. zn. 4Cdo 100/1999 je Rímskokatolícka cirkev vlastníkom všetkého cirkevného majetku, ktorého vrchným správcom je Svätá Stolica. Farnosť N. je útvar Rímskokatolíckej cirkvi s vlastnou právnou subjektivitou. V minulosti vystupovali farnosti pod rôznymi označeniami a názvami (aj v PK vložkách), ako napr: Rímskokatolícky farský úrad v určitej obci alebo katastrálnom území, Rímskokatolícka cirkev v určitej obci alebo katastrálnom území, Rímskokatolícka cirkevná obec v určitej obci. Na podporu jeho aktívnej vecnej legitímácie poukázal na prípis Konferencie biskupov Slovenska z 12.3.2002. V rámci podpory právnej argumentácie ohľadom aktívnej vecnej legitímácie poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 1 Cdo 48/2009 z 28.10.2010 (aj IV. ÚS 27/2012-19 z 19.1.2012). Záverom poukázal na účel reštitučného zákona, ktorým je zmierniť následky niektorých majetkových krívd, ku ktorým došlo v rozhodnom období na základe občianskoprávných a pracovných úkonov a správnych aktov, urobených v rozpore so zásadami demokratickej spoločnosti.

13. Žalovaný v písomnom vyjadrení z 16.02.2013 (č.l. 251) uviedol, že žalobca v reštitučnej výzve netvrdil, že dotknuté pozemky boli odňaté bez náhrady, netvrdí to ani v žalobe, nevyplýva to ani z Výmeru Pôdohospodárskeho referátu č. XXX-XX/X-XXXX z 28.4.1949. Žalovaný bol názoru, že žalobca nesprávne formuloval žalobný petit. Zotrvával na nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, s tým, že žalobca do uplynutia prekluzívnej lehoty (30.4.2006) a ani doposiaľ nepreukázal, že by on sám bol pôvodným PK vlastníkom sporných nehnuteľností, ani to, že pôvodný vlastník zanikol a že žalobca je jeho právnym nástupcom. Právnu subjektivitu žalobcu nespochybňoval, tú však nemožno podľa žalovaného zamieňať s aktívnou vecnou legitímáciou. Žalovaný nesúhlasil s tvrdením žalobcu, že farnosti (rímskokatolíckej cirkvi) mali a majú nepretržite právnú subjektivitu, pričom podľa žalovaného (podporovanú odbornou verejnosťou) farnosti sa stali právnickými osobami až dňa 27.11.1983 (účinnosťou Kódexu kánonického práva z roku 1983, ďalej ako „CIC/1983“), dovtedy boli obvodmi duchovnej správy. Z uvedeného podľa žalovaného vyplýva, že žalobca ako subjekt práva vznikol (podľa cirkevného práva) najskôr 27.11.1983, t.j. dávno potom, ako došlo k odňatiu vlastníckeho práva k sporným pozemkom z pôvodného PK vlastníka (PKV č. XX). Podľa žalovaného (kánon 120 CIC/1983) pôvodný PK vlastník ako cirkevná právnická osoba založená podľa dovtedajších cirkevných predpisov nebol priamo zrušený vydaním CIC/1983 a nenastali ani predpoklady pre jeho zánik. Prípis konferencie biskupov Slovenska z 12.3.2002 sa môže podľa žalovaného vzťahovať výlučne na právne nástupníctvo po zaniknutých útvaroch Rímskokatolíckej (ďalej ako „RK“) cirkvi majúcich právnú subjektivitu, no žalobca nepreukázal, že pôvodný vlastník zanikol.

14. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení z 23.1.2014 (č.l.279) vo vzťahu k jeho aktívnej vecnej legitímácii poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo 208/2009 z 30.11.2010, ako i uznesenie ÚS SR IV. ÚS 216/2011-6 z 25.5.2011, ktorým ústavný súd sťažnosť žalovaného odmietol. Zotrvával na danej pasívnej legitímácii žalovaného, poukázal na rozsudok NS SR sp. zn. 2Cdo 201/2009 z 30.11.2010, ako i uznesenie ÚS SR II. ÚS 138/2011-15 z 6.4.2011, ktorým ústavný súd sťažnosť žalovaného odmietol a potvrdil závery najvyššieho súdu. Čo sa týka výhrady žalovaného o nedostatku reštitučného titulu, žalobca uviedol, že už v reštitučnej výzve žalovanému uviedol, že sporné pozemky boli odňaté bez náhrady v zmysle zákona č. 46/1948 Zb., čo osvedčuje aj zápis v PK.

15. Okresný súd Piešťany rozhodol vo veci rozsudkom č.k. 6C/238/2008-342 zo dňa 6.3.2014, ktorým žalobe v celom rozsahu vyhovel (žalobe v znení po pripustení jej zmeny tak ako je uvedená pod bodom 1. odôvodnenia). Proti rozsudku podal žalovaný odvolanie, ktorý sa pridŕžoval svojej argumentácie o nepreukázaní právneho nástupníctva žalobcu po pôvodnom pozemkovoknižnom vlastníkovi ako i zániku práva jeho preklúziou (vychádzajúc z toho, že súčasťou včasného uplatnenia reštitučného nároku je i nepochybné preukázanie statusu oprávnenej osoby). Podľa žalovaného nie je pasívne legitimovaným, keďže subjektom odnímajúcim vlastnícke právo je tu štát a žalovanému prislúcha len postavenie správcu majetku štátu.

16. O odvolaní žalovaného rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej ako „odvolací súd“) uznesením č.k. 10Co/262/2014-393 zo dňa 29.10.2015 tak, že napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Z odôvodnenia uznesenia odvolacieho súdu vyplýva, že ak žalovaný uplatnil v rámci svojej obrany argument o nepreukázaní právneho nástupníctva žalobcu (farnosti rímskokatolíckej

cirkvi) po pôvodnom PK vlastníkovi spornej nehnuteľnosti, bolo potrebné sa náležite s touto obranou žalovaného vysporiadať objektívne presvedčivou právnou argumentáciou. Odvolací súd vo vzťahu k aktívnej legitímácii žalobcu poukázal na ust. §§ 4 ods. 3, § 10 ods. 1, § 13 ods.1 a § 22 ods.1 zákona o cirkvách ako i § 2 ods.2 reštitučného zákona. Vo vzťahu k povinnej osobe podľa § 4 ods.1 reštitučného zákona odvolací súd uviedol, že celkom bez nádeje na úspech boli námietky žalovaného týkajúce sa údajného nedostatku jeho pasívnej vecnej legitímácie, taktiež tie, ktorými namietal nesprávnosť spôsobu uplatnenia práva zvoleného žalobcom v tejto veci (nevykonateľnosti rozsudku) ako i námietka vo vzťahu k potrebe preukázanie statusu oprávnenej osoby už v zákonnej prekluzívnej lehote na uplatnenie reštitučného nároku. To však neplatilo u námietke o vecnej aktívnej legitímácii žalobcu, s tým, že cirkvi pri uplatňovaní reštitučných nárokov nemajú plnú autonómiu v tom, ktorý útvar v ich rámci nárok uplatní. Z ust. § 2 ods. 2 reštitučného zákona vyplýva, že oprávnenou osobou je buď cirkev alebo jej útvar s právnou subjektivitou, pričom práve vec tejto osoby (z dvoch rôznych) v rozhodnom období prešla do vlastníctva štátu. Oprávnenosť osoby (pri požiadavke na navrátenie cirkevného majetku) závisí od toho, kto (cirkev alebo niektorý jej útvar správnou subjektivitou) bol v čase odňatia majetku jeho vlastníkom, či takáto osoba existuje aj v čase uplatnenia nároku, resp. rozhodovania súdu a ak nie, kto je právnym nástupcom takejto osoby. Oprávnenosť žalobcu z toho uhla pohľadu nemusí byť podľa odvolacieho súdu samozrejme vylúčenou (dokonca sa javí i pomerne pravdepodobnou). Ak však nie je osobou totožnou s pôvodným vlastníkom existujúcou tu nepretržite, na preukázanie oprávnenej osoby je žiaduce preukázanie genézy tých cirkvou vykonaných organizačných zmien, v dôsledku ktorých sa právnym nástupcom pôvodne existujúceho a medzičasom zaniknutého útvaru cirkvi s právnou subjektivitou stal iný útvar s takýmito atribútmi. Podľa odvolacieho súdu, ak súd prvého stupňa (teraz inštancie) neposudzoval vec aj z toho uhla pohľadu, jeho rozsudok vyhovujúci žalobe nemusel byť nutne vecne nesprávnym, bol však predčasným a z pohľadu právnej argumentácie nenáležitým. Vo vzťahu k požadovanej dokumentácii sa odvolací súd vyjadril, že prinajmenšom niektoré z nich boli označené diskutabilne a s pochybnosťou o ich nezameniteľnosti s inými (napr. záznamy priestupkového konania) a bolo i sporným, či žalovaný takéto listiny naozaj drží.

17. Podľa § 391 ods. 2 CSP, ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

18. Súd prvej inštancie s poukazom na ust. § 391 ods. 2 CSP, viazaný právnym názorom odvolacieho súdu, vec opätovne prejednal, doplnil dokazovanie v potrebnom rozsahu a vo veci znova rozhodol.

19. Žalobca vo svojom písomnom vyjadrení z 29.7.2016 (č.l. 404) vo vzťahu k jeho aktívnej vecnej legitímácii uviedol, že zotrváva na tom, že jeho aktívna vecná legitímácia v tomto spore je daná, pričom v tejto súvislosti opätovne poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo 48/2009 v spojení s uznesením ÚS SR IV. ÚS 27/2012 z 19.1.2012. Uviedol, že pôvodným vlastníkom sporných nehnuteľností bola Rímskokatolícka pastuchovská cirkev, teda cirkevný subjekt a jeho majetok bol cirkevným majetkom. Súčasne uviedol, že žalobca je útvarom Rímskokatolíckej cirkvi, ktorá je štátom uznanou cirkvou a má vlastnú právnou subjektivitu (žalobca spĺňa predpoklad § 2 ods. 2 reštitučného zákona). S poukazom na Základnú zmluvu medzi SR a Svätou stolicou - Čl. 1 ods. 1 a 2 (uverejnená v oznámení MZV SR č. 326/2001 Z.z.) žalobca uviedol, že RK cirkev je oprávnená sama určovať, ktorý jej útvar má vlastnú právnou subjektivitu a ktorý útvar s právnou subjektivitou bude oprávneným subjektom vo vzťahu k cirkevnému majetku (vykonávať všetky práva s tým spojené, vrátane uplatnenia reštitučného nároku) a Slovenská republika sa zaviazala toto právo akceptovať. V zmysle rozsudku NS SR sp. zn. 4Cdo 100/1999 je Rímskokatolícka cirkev vlastníkom všetkého cirkevného majetku, ktorého vrchným správcom je Svätá Stolica. Žalobca v tejto súvislosti poukázal aj na rozsudok NS SR sp. zn. 3Cdo 119/2002 a rozsudok NS SR sp. zn. 2Cd 208/2009 z 30.11.2010 ako i uznesenie ÚS SR IV. ÚS 216/2011-6 z 25.5.2011. Pôvodný majetok bol majetkom RK cirkvi, ktorá je jediná oprávnená rozhodnúť o úprave vlastníckych pomerov k tomuto majetku. Farnosti ako útvary RK cirkvi s vlastnou právnou subjektivitou existovali ešte pred prijatím zákona č. 308/1991 Zb. Žalobca poukázal na predložené potvrdenie RK cirkvi, Trnavskej arcidiecézy z 16.12.2013 č. 9128/13 (č.l. 229), z ktorého vyplýva, že žalobca je oprávnenou osobou vo vzťahu k spornému majetku zapísanému v PKV č. XX k. ú. N.. Opätovne sa žalobca vyjadril k právnej subjektivite farností a ich rôznemu označovaniu v pozemnoknižných vložkách, tak ako v písomnom stanovisku z 04.02.2013 (č.l.146 - bod 12.odôvodnenia). V rámci podpory tvrdenia o jeho aktívnej vecnej legitímácii žalobca poukázal aj na prípis Konferencie biskupov Slovenska z 12.3.2002, ktorý korešponduje s uznesením Konferencie biskupov Slovenska (ďalej ako „KBS“) zn. 77/1995/KBS z 14.9.1995. Na záver vyjadrenia zhrnul, že

sporný majetok bol v čase jeho poštátneia vo vlastnícke RK cirkvi (cirkevný majetok), pričom je výsostným právom RK cirkvi rozhodovať o jej majetkových veciach, pričom v tomto prípade rozhodla, že oprávneným subjektom vo vzťahu k týmto pozemkom je žalobca (potvrdenie RK cirkvi, Trnavskej arcidiecézy z 16.12.2013 č. 9128/13). Na preukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobca predložil aj potvrdenie Ministerstva kultúry SR (ďalej „MK SR“) zo dňa 25.4.2016, č. K.-XXXX/XXXX-XXX/XXXX, ktoré preukazuje právnu subjektivitu žalobcu a súčasne jeho právne nástupníctvo po pôvodnom PK vlastníkovi. Uviedol, že doposiaľ predložené potvrdenia (16.12.2013 a 25.4.2016) neboli spochybnené ani NS SR alebo ÚS SR. Žalobca poukázal v tejto súvislosti na upovedomenie Generálnej prokuratúry SR z 23.5.2007, v ktorom sa k potvrdeniam MK vyjadrila tak, že ministerstvo nekonalo mimo svoju zákonom stanovenú pôsobnosť, tieto boli poskytnuté v rámci súčinnosti.

20. Žalobca ako i žalovaný v rámci ich vyjadrení na pojednávaniach, ako i v ich záverečných rečiach zotrvali na svojich (doterajších) písomných vyjadreniach, ich ústne prednesy boli v obsahovej zhode s ich písomnými vyjadreniami, poukazovali aj na názor vyjadrený odvolacím súdom v zrušujúcom uznesení. Zástupca žalobcu na pojednávaní (č.l.541) uviedol, že nie je pravdou, že by zmenili právnu argumentáciu, pričom poukázal na písomné vyjadrenie zo dňa 04.02.2013, v ktorom uviedli, že v minulosti existovali farnosti, avšak pod iným označením tak ako tomu bolo aj v tomto prípade, keď Farnosť N. bola označená ako Rímskokatolícka cirkev v N.. Postavenie farností nebolo osobitne upravené v danej dobe, avšak je nepochybné, že Farnosť v N. existovala, čo uznal aj žalovaný, pričom poukázal na predmetný výmer, PK zápis ako i Dejiny farnosti N.. Žalobca súhlasil s tým, že postavenie farností sa ustálilo až prijatím Kódexu kanonického práva z roku 1983, avšak podľa PK zápisu nebol ako vlastník zapísaný kostol ani obročia, ale práve Rímskokatolícka cirkev v N., s tým, že tento vlastník bol zapísaný v súlade s právnymi predpismi a praxou v danej dobe týkajúcou sa zápisu vlastníckych práv do pozemkovej knihy. Ako vlastník bol teda zapísaný subjekt, ktorý mohol byť nositeľom práv, aj teraz si uplatňuje nárok subjekt, ktorý je útvárom Rímskokatolíckej cirkvi a má právnu subjektivitu. Predmetný pozemok z hľadiska územnej pôsobnosti patrí pod Trnavskú arcidiecézu, ktorá je nadriadenou autoritou žalobcu a ktorá potvrdila, že žalobca je tým subjektom, ktorý je oprávnený si uplatniť reštitučný nárok k tomuto pozemku. Zástupca žalovaného na tomto pojednávaní uviedol, že vyjadrenie protistrany považuje na dezinformáciu v tom smere, že by Farnosť N. bola v minulosti vlastníkom sporného pozemku, ako i to, že by táto farnosť pred účinnosťou Kódexu kanonického práva z roku 1983 bola subjektom práva (poukázal na článok Revue cirkevného práva č. 33/1/06, na str. 9 - č.l. 257 spisu ako i na článok S. S.). Súčasne uviedol, že v PK vložke nie je uvedené, že by bola zapísaná ako vlastník Farnosť N.. Na to, aby žalobca bol úspešný vo vzťahu k aktívnej vecnej legitímácii, by musel preukázať, že je totožným subjektom s pôvodným PK vlastníkom, prípadne preukázať, že tento zanikol pred podaním žaloby a že žalobca je jeho právnym nástupcom. Z PK zápisu nevyplýva, či vlastníkom bol beneficium (obročie) alebo kostol, podľa jeho názoru sa jedná o beneficium. Žalovaný nesúhlasil s tým, že cirkev má oprávnenie určovať, ktorý subjekt je oprávnený reštitučného nároku, takéto oprávnenie patrí len zákonodarcovi, ktorý to upravil v zákone. Kompetencie KBS sú uvedené v § 447 - 459 Kódexu kanonického práva, z týchto nevyplýva kompetencia rozhodovať o právnom nástupníctve ani o zániku útvarov cirkvi. Vo vzťahu k nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu poukázal na uznesenie ÚS SR IV. ÚS 111/2012 z 1.3.2012. Žalovaný namietal kompetenciu samotnej RK cirkvi rozhodovať o tom, ktorý jej útvar je oprávnenou osobou v zmysle reštitučného zákona, ako i to, že žalobca nepreukázal zánik pôvodného PK vlastníka, a teda že je právnym nástupcom tohto pôvodného vlastníka.

21. Súd vykonal dokazovanie listinami: potvrdením Arcibiskupského úradu Bratislavsko - trnavskej arcidiecézy zo dňa 19.04.2007, reštitučnou výzvou z 12.4.2006 s doručenkami, výpisom PK vložky č. XX a č. XXXX pre obec a k.ú. N., výpisom z registra organizácií na žalobcu, identifikáciou parciel, výpisom LV č. XXX pre obec a k.ú. N., výmerom č. XXX-XX/X-XXXX zo dňa 29.04.1949, uznesením Ľudového súdu v H. čd. XXX/XX zo dňa 30.01.1957, potvrdením MK SR z 21.8.2008 a 25.4.2016, prípisom KBS z 12.3.2002, žalobcom a žalovaným predloženými písomnosťami (dejiny farnosti N., revue cirkevného práva 33/1/06, rozhodnutím č. 66/2006 z 31.1.2006 RK cirkvi, arcibiskupstvo Košice, a iné), potvrdením o právnom nástupníctve z 16.12.2013, informáciou MV SR z 16.1.2014 a 10.2.2014, výpisom z obchodného registra na žalovaného, uznesením KBS č. 77/1995/KBS z 14.9.1995 a zistil tento skutkový stav veci:

22. Z potvrdenia Rímskokatolíckej cirkvi, Bratislavsko-trnavskej arcidiecézy zo dňa 19.04.2007 vyplýva, že Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Pastuchov (žalobca) bola zriadená v zmysle zák. č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností ako samostatný útvar

Rímskokatolíckej cirkvi s vlastnou právnou subjektivitou, pričom v zmysle Kódexu kánonického práva je v jej mene ako štatutárny zástupca oprávnený konať administrátor. Právnu subjektivitu žalobcu ako cirkevnej organizácie s dátumom vzniku 14.11.1994 má súd preukázanú tiež z výpisu z registra organizácií vedeného Štatistickým úradom SR.

23. Z výpisu z obchodného registra na žalovaného mal súd preukázané, že predmetom činnosti žalovaného (okrem iného) je správa lesného a iného majetku vo vlastníctve Slovenskej republiky.

24. Listom č. XX/XXXX zo dňa 12.04.2006 žalobca vyzval žalovaného na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam a na vydanie nehnuteľných vecí v k. ú. N. - Pkn vl.č. XXXX, a to s poukazom na ust. zákona č. 161/2005 Z.z. (§ 5 ods.1). Nehnuteľnosti označil ako zapísané na Pkn č. XX v kat. území N., a to: par. č. XXXX/X - lesný pozemok o výmere 125.822 m², parcela číslo XXXX/Xa - lesný pozemok o výmere 21.720 m² a parc. číslo XXXX/Xb - lesný pozemok o výmere 21.724 m², ktoré prešli do vlastníctva Československého štátu v správe pôd. odboru rady ONV v H. podľa PKV č. XXXX pre kat. úz. N. a na list vlastníctva č. XXX pre kat. úz. N.. Podľa identifikácie parciel č. XXX/XXXX zo dňa 7.3.2006 je predmetom výzvy parcela číslo XXXX/X lesný pozemok o výmere 169.266 m², do ktorej boli zlúčené par. č. XXXX/X, XXXX/Xa a XXXX/Xb. Podľa priloženej doručky bola výzva doručená žalovanému dňa 24.04.2006.

25. Z Pkv č. XX pre N. a z prekladu obsahu jej časti B., obsahujúcej údaje o vlastníctve, vyhotoveného prekladateľom PhDr. Š. H. (č.l. 236) súd zistil, že výlučným vlastníkom sporných nehnuteľností (pôvodne parcely č. XXXX/X, č. XXXX/Xa, č. XXXX/Xb) bola v čase odňatia Rímskokatolícka cirkev N. (Pásztoi római Katholikus Egyház). Z poznámky pod por. č. 5 tejto časti PKV č. XX vyplýva, že podľa výmeru ONV v H. zn. XXX-XX/X-XXXX sa parcela č. XXXX/X, parcela č. XXXX/Xa a parcela č. XXXX/Xb (a iné) odpisujú do vložky č. XXXX. Z Pkv č. XXXX pre N. vyplýva, že par. č. XXXX/X o výmere 125.822 m², par. č. XXXX/Xa o výmere 21.720 m² a par. č. XXXX/Xb o výmere 21.724 m² boli podľa výmeru pôdohospodárskeho referátu ONV v H. z 28.4.1949 zn. XXX-XX/X-XXXX odpísané z vložky č. XX a boli zapísané do tejto vložky č. XXXX a súčasne sa vkladá k nim vlastnícke právo pre Československý štát.

26. Z identifikácie parciel vyhotovenej dňa 21.11.2006 Správou katastra H. (č.l. 44) vyplýva, že parcela č. XXXX/X - hora o výmere 125.822 m², parcela číslo XXXX/Xa - hora o výmere 21.720 m² a parcela číslo XXXX/Xb - hora o výmere 21.724 m² (spolu o výmere 169.266 m²), pôvodne zapísané na PKV č. XXXX pre kat. úz. N. sú podľa aktuálnych údajov registra C katastra nehnuteľností zapísané na liste vlastníctva (LV) č. XXX kat. úz. N. ako parcela č. XXXX/X, druh pozemku: lesné pozemky o výmere 169.266 m².

27. Podľa výpisu z LV č. XXX pre obec a k.ú. N., sú SR- Lesy Slovenskej republiky, štátny podnik, IČO: 36038351 zapísaný ako vlastníak par.č. XXXX/X - lesné pozemky o výmere 169.266 m².

28. Z výmeru č. XXX-XX/X-XXXX zo dňa 29.04.1949 pôdohospodárskeho odboru rady Okresného národného výmeru v H. (č.l. 75) vyplýva, že v zmysle § 1 ods. 2 a 3 zák. č. 46/1948 Sb. došlo zo strany štátu k vykúpeniu všetkých pozemkov, ktoré boli v rozhodnom čase vo vlastníctve Rímskokatolíckej cirkvi v N. a ktoré boli zapísané vo vložke č. XX kat. úz. obce N., s tým, že o náhrade za vykúpenú pôdu malo byť rozhodnuté samostatne. O výmere boli upovedomení okrem iných aj: Š. H., RK farár ako správca majetku RK cirkvi v N.. Z odôvodnenia vyplýva, že sa jednalo o majetok (subjektu) rímskokatolíckej cirkvi.

29. Uznesením Ľudového súdu v H. Cd 164/57 bol povolený zápis v pozemkovej knihe kat. územia N. vo vložke č. XX aj vo vzťahu k parcelám č. XXXX/X, XXXX/Xa, XXXX/Xb, a to zápis (na mene Rímskokatolíckej cirkvi) so znením: Podľa výmeru pôdohospodárskeho odboru rady ONV v H. zn. XXX-XX/X-XXXX zo dňa 29.04.1949 vkladá sa vlastnícke právo pre Československý štát - v správe pôdohospodárskeho odboru rady ONV v H., spresnením do novej vložky č. XXXX.

30. Ministerstvo kultúry SR, cirkevný odbor ako ústredný orgán štátnej správy vo veciach cirkví a náboženských spoločností potvrdilo dňa 21.8.2008, že Rímskokatolícka cirkev je v Slovenskej republike v zmysle z.č. 308/1991 Zb. registrovanou cirkvou. Pri skúmaní právnej subjektivity organizačných zložiek je treba vychádzať z ich vnútorných predpisov. Ďalej sa v potvrdení uvádza, že farnosti sú právnymi nástupcami rímskokatolíckych fondov, školských fondov, fár, kostolov, oltárnictiev, obročí a iných rímskokatolíckej cirkvi patriacich fundácií a základní majúcich podstatu rímskokatolíckej cirkvi

vlastnú. Prechádza na ne všetok hnuiteľný aj nehnuteľný majetok zapísaný v pozemkovej knihe alebo v katastri nehnuteľností.

31. Z prípisu konferencie biskupov Slovenska zo dňa 12.3.2002 (č.l. 184) vyplýva, že obsahuje nahlásenie údajov ohľadne Rímskokatolíckej cirkvi súhlasne s ust. § 13 a § 22 zákona č. 308/1991 Zb., pričom z obsahu prípisu vyplýva, že farnosti sú právnymi nástupcami rímskokatolíckych fondov, školských fondov, fár, kostolov, oltárnictiev, obročí a iných rímskokatolíckej cirkvi patriacich fundácií a základnín majúcich podstatu rímskokatolíckej cirkvi vlastnú. Prechádza na ne všetok hnuiteľný aj nehnuteľný majetok zapísaný v pozemkovej knihe alebo v katastri nehnuteľností.

32. Podľa potvrdenia Arcibiskupského úradu Trnavskej diecézy o právnom nástupníctve zo dňa 16.12.2013 (č.l. 229) právnym subjektom s právom nástupníctva vo vlastníctve nehnuteľností Rímskokatolíckej cirkvi, ktoré je vedené v PKV č. XX pre kat. úz. N. zapísané na subjekt „Rímskokatolícka cirkev Pastuchov“ je Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Pastuchov.

33. Z uznesenia KBS zn. 77/1995/KBS zo dňa 14.9.1995 vyplýva, že: „Nehuteľnosti, ktoré sú zapísané na Rímskokatolícku cirkev bez uvedenia farnosti alebo biskupstva, vedené na rímskokatolícke školy, sirotinice, zrušené rády, spoly a iné cirkevné organizácie patria do vlastníctva tohto biskupstva, na území ktorého sa nachádzajú.“

34. Ministerstvo kultúry SR, cirkevný odbor ako ústredný orgán štátnej správy vo veciach cirkví a náboženských spoločností potvrdilo dňa 25.4.2016, že Rímskokatolícka cirkev je v Slovenskej republike v zmysle z.č. 308/1991 Zb. registrovanou cirkvou. Pri skúmaní právnej subjektivity organizačných zložiek je treba vychádzať z ich vnútorných predpisov. Ďalej sa v potvrdení uvádza, že farnosti sú právnymi nástupcami rímskokatolíckych fondov, školských fondov, fár, kostolov, oltárnictiev, obročí a iných rímskokatolíckej cirkvi patriacich fundácií a základnín majúcich podstatu rímskokatolíckej cirkvi vlastnú. Prechádza na ne všetok hnuiteľný aj nehnuteľný majetok zapísaný v pozemkovej knihe alebo v katastri nehnuteľností. Súčasne obsahuje potvrdenia o tom, že Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Pastuchov, IČO: 34 014 250 má právnú subjektivitu a je právnym subjektom s právom nástupníctva vo vlastníctve nehnuteľností Rímskokatolíckej cirkvi, ktoré sú vedené v PKV č. XX pre kat. úz. N. zapísané na subjekt „Rímskokatolícka cirkev Pastuchov“ s označením „Pásztoi római Katholikus Egyház“.

35. Zo správy Ministerstva vnútra SR, Štátny archív Bratislava, pobočka Trnava zo dňa 10.2.2014 (č.l. 296) súd zistil, že doklad o riešení finančného vysporiadania, či účtovný doklad o poskytnutí náhrady za vykúpenú pôdu týkajúci sa rozhodnutia č. XXX-XX/X-XXXX zo dňa 29.04.1949 pôdohospodárskeho odboru rady Okresného národného výmeru v H. sa v tomto administratívnom spise nenachádza.

36. Podľa § 4 ods. 3 prvá veta zákona č. 308/1991 Zb. o slobode náboženskej viery a postavení cirkví a náboženských spoločností (ďalej ako „zákon o cirkvách“), cirkvi a náboženské spoločnosti podľa tohto zákona sú právnické osoby.

37. Podľa § 10 ods. 1 zákona o cirkvách, cirkvi a náboženské spoločnosti registruje Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky (ďalej len "registrujúci orgán").

38. Podľa § 13 ods. 1 písm. a), b), g) zákona o cirkvách, k návrhu na registráciu sa prikladá základný dokument zakladanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti (štátut, poriadok, stanovy a pod.), z ktorého musí byť zrejmé názov a sídlo ústredia cirkvi alebo náboženskej spoločnosti; orgány a útvary, spôsob ich ustanovenia a oprávnenia; útvary, ktoré majú právnú subjektivitu a v akom rozsahu a kto je oprávnený v ich mene konať.

39. Podľa § 22 ods. 1 zákona o cirkvách, cirkvi a náboženské spoločnosti, ktoré ku dňu účinnosti tohto zákona (1.9.1991) vyvíjali svoju činnosť zo zákona alebo na základe štátneho súhlasu, sa považujú za registrované podľa tohto zákona; ich zoznam je uvedený v prílohe tohto zákona, ktorá tvorí jeho súčasť / v prílohe pod poradovým číslom 13 je uvedená Rímskokatolícka cirkev v Slovenskej republike/.

40. Podľa § 1 zákona č. 161/2005 Z.z. o navrátení vlastníctva k nehnuteľným veciam cirkvám a náboženským spoločnostiam a prechode vlastníctva k nehnuteľnostiam (ďalej len „reštitučný zákon“),

tento zákon upravuje navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam, ktoré nebolo vydané podľa osobitného predpisu, a prechod vlastníctva k niektorým nehnuteľným veciam.

41. Podľa § 2 ods. 1 reštitučného zákona, vlastnícke právo sa vracia k nehnuteľným veciam ktoré tvoria

- a) poľnohospodársku pôdu,
- b) hospodárske budovy a iné stavby k pôvodnej hospodárskej usadlosti,
- c) lesný pôdny fond hospodárske stavby a ostatné stavby súvisiace s ním,
- d) podiely zo spoločnej nehnuteľnosti.

42. Podľa § 2 ods. 2 reštitučného zákona, právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam podľa odseku 1 môže uplatniť oprávnená osoba ktorou je registrovaná cirkev a náboženská spoločnosť so sídlom na území SR vrátane ich útvarov, ktoré majú právnu subjektivitu, ktorých nehnuteľná vec prešla do vlastníctva štátu, obce v období od 8.5.1945, židovským náboženským obciam od 2.11.1938 do 1.1.1990 spôsobom uvedeným v § 3.

43. Podľa § 3 ods. 1 písm. c) reštitučného zákona, oprávnenej osobe sa navráti vlastníctvo k nehnuteľným veciam, ktoré prešli do vlastníctva štátu alebo obce na základe odňatia bez náhrady postupom podľa zákona č. 142/1947 Z.z. o revízii 1. pozemkovej reformy alebo podľa zákona č. 46/1948 Z.z. o novej pozemkovej reforme (trvalej úprave vlastníctva k poľnohospodárskej lesnej pôde).

44. Podľa § 4 ods. 1 reštitučného zákona, povinnou osobou je právnická osoba, ktorá ku dňu účinnosti tohto zákona spravuje nehnuteľné veci vo vlastníctva SR, obce alebo nehnuteľnú vec drží.

45. Podľa § 5 ods. 1, 2, 3 reštitučného zákona, právo na navrátenie vlastníctva k nehnuteľným veciam môže uplatniť oprávnená osoba písomnou výzvou voči povinnej osobe do 30.4.2006 ak v tejto lehote preukáže skutočnosti podľa § 3. Neuplatnením práva v tejto lehote právo zaniká. Povinná osoba uzavrie s oprávnenou osobou do 60 dní od doručenia písomnej výzvy dohodu o vydaní nehnuteľnej veci. Ak k prechodu vlastníctva bude potrebné vykonať úkony podľa osobitného predpisu začína plynúť táto lehota po vykonaní týchto úkonov. Ak povinná osoba nevyhoví písomnej výzve podľa odseku 2, alebo ak jej sídlo nie je známe môže oprávnená osoba uplatniť svoje nároky na súde v lehote 12 mesiacov od doručenia písomnej výzvy, inak právo zaniká.

46. Podľa § 8 ods. 3 reštitučného zákona, pri uplatňovaní práva podľa tohto zákona sú dotknuté orgány štátnej správy, obce a iné právnické osoby podľa § 4 povinné spolupracovať a poskytnúť pomoc tomu, kto preukáže, že je oprávnenou osobou.

47. Podľa Čl. 1 ods. 2 Základnej zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou (oznámenie Ministerstva zahraničných vecí Slovenskej republiky č. 326/2001 Z.z.), zmluvné strany vzájomne uznávajú právnu subjektivitu druhej strany, ako aj všetkých právnických osôb a fyzických osôb, ktoré ju majú podľa právneho poriadku Slovenskej republiky alebo podľa kánonického práva.

48. Po vykonanom dokazovaní súd prvej inštancie dospel k záveru, že žaloba bola (v znení po jej čiastočnom späťvzátí) podaná dôvodne. Po vykonanom dokazovaní zo zisteného skutkového stavu ako i s prihliadnutím na závery odvolacieho súdu v tejto veci súd prvej inštancie dospel k záveru, že sú splnené všetky podmienky ustanovené zákonom č. 161/2005 Z.z. (reštitučného zákona) k navráteniu vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam žalobcovi. Z dokazovania vyplýva, že žalobca sa domáha navrátenia vlastníctva k nehnuteľným veciam, ktoré tvoria lesný pôdny fond (§ 2 ods. 1 písm. c/ reštitučného zákona), pričom žalobca je oprávnenou osobou v zmysle § 2 ods. 2 reštitučného zákona. Čo sa týka splnenia zákonnej požiadavky postavenia oprávnenej osoby u žalobcu, podľa názoru súdu prvej inštancie už len táto tvorila podstatu sporu (napriek odlišnému názoru žalovanej strany) medzi žalobcom a žalovaným, a to s prihliadnutím na závery odvolacieho súdu v jeho zrušujúcom uznesení. Z dokazovania taktiež vyplynulo, že medzi stranami sporu nebola uzatvorená dohoda o (dobrovoľnom) vydaní spornej nehnuteľnosti, čo žalovaný odôvodňoval okrem iného tým, že žalobcu nepovažuje za oprávnenú osobu z dôvodov, ktoré opakovane pred súdom prezentoval písomne aj ústne (k tomu pozri body 9., 11., 13. a 20 odôvodnenia). S poukazom na ust. § 5 reštitučného zákona žalobca po márnom uplatnení práva na navrátenie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam voči žalovanému ako povinnej osoby formou písomnej výzvy v zákonom stanovenej lehote do 30.4.2006 (pozri bod 24. odôvodnenia) si uplatnil svoj nárok na súde podanou žalobu dňa 20.4.2007, t.j. v zákonnej 12 mesačnej

lehote od doručenia výzvy (doručená žalovanému dňa 24.4.2006). Čo sa týka tzv. reštitučnej výzvy, z jej obsahu bolo jednoznačne zrejmé: kto ju podáva (žalobca), komu je určená (žalovanému), čo je jej obsahom (nárok na vrátenie vlastníctva k označenej nehnuteľnosti - § 5 zákona č. 161/2005 Z.z) či je titulom k navráteniu vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam (§ 3 ods. 1 písm. c/ - odňatie bez náhrady v zmysle zákona č. 46/1948 Zb.). Uvedenú výzvu možno označiť preto ako „kvalifikovanú“ výzvu a navyše právne úkony reštituentov treba posudzovať s vyššou mierou tolerancie než je v občianskoprávnym vzťahoch obvyklé (NS SR 1 Cdo 48/2009). Ako vyplýva aj zo záverov odvolacieho súdu, námietka žalovaného spočívajúca v tom smere, že žalobca v zákonnej prekluzívnej lehote na uplatnenie reštitučného nároku status oprávnenej osoby, je nedôvodná. Podľa súdu prvej inštancie takáto povinnosť žalobcovi ako oprávnenej osobe zo žiadneho zákonného ustanovenia nevyplývala, skôr sa jednalo o snahu žalovaného touto obranou dosiahnuť svoj úspech v konaní (neúspech žalobcu). Pri nehnuteľnosti, ktorá je predmetom tohto sporu, priamo z výpisu z pozemkovoknižnej knihy (vločky) vyplýva, že táto prešla do vlastníctva Československého štátu výmerom pôdohospodárskeho odboru rady ONV v H. zn. XXX-XX/X-XXXX zo dňa 29.04.1949 (teda v období od 8.5.1945 do 1.1.1990) v zmysle § 1 ods. 2 a 3 zák. č. 46/1948 Sb., a to bez náhrady, pričom opak nebol preukázaný žalovaným, na ktorom bolo v tomto smere dôkazné bremeno, t.j. aby preukázal, že k odňatiu nehnuteľnosti došlo za náhradu, nakoľko uvedené tvrdenie žalovaného bolo v právnom záujme (v prospech) žalovaného, keďže jeho prípadným preukázaním by neboli splnené zákonné podmienky reštitučného zákona k navráteniu vlastníctva k tejto nehnuteľnosti. Žalovaný však nepreukázal, že by pôvodnému vlastníkovi boli sporné pozemky odňaté za náhradu, vyplatenie náhrady nebolo preukázané ani dopytom na orgány archívu. Žalovaný teda účinne nespochybnil všeobecne daný predpoklad uvedený v reštitučnom zákone, preto dôvod navrátenia vlastníctva bol v zmysle § 3 ods. 1 písm. c) reštitučného zákona naplnený. Pôvodnému (PK) vlastníkovi boli výmerom č. XXX-XX/X-XXXX zo dňa 29.04.1949 pôdohospodárskeho odboru rady Okresného národného výmeru v H. v zmysle § 1 ods. 2 a 3 zák. č. 46/1948 Sb. zo strany štátu odňaté i sporné pozemky, ktoré boli v rozhodnom čase vo vlastníctve Rímskokatolíckej cirkvi v N. a ktoré boli pôvodne zapísané vo vločke č. XX (odpísané do PKv č. XXXX) katastrálneho územia N.. Súd mal za preukázané aj splnenie ďalšej zákonnej požiadavky podmieňujúcej úspešné navrátenie vlastníctva k sporným nehnuteľnostiam ustanovenej § 4 ods. 1 reštitučného zákona, a to že žalovaný je povinnou osobou. Obrana žalovaného vo vzťahu k jeho pasívnej vecnej legitímácii nebola vyhodnotená ako dôvodná, nakoľko reštitučný zákon za povinnú osobu označil správcu majetku štátu či obce alebo držiteľa nehnuteľnosti, ktorým takéto postavenie prislúchalo ku dňu nadobudnutia účinnosti reštitučného zákona. K otázke pasívnej legitímácie žalovaného sa v obdobnej veci venoval aj Najvyšší súd SR v rozhodnutí 2Cdo/201/2009, kde vyriešil otázku pasívnej legitímácie žalovaného (totožného) ako povinnej osoby v zmysle § 4 reštitučného zákona. Súd vychádzal v otázke pasívnej vecnej legitímácie žalovaného z ust. § 4 reštitučného zákona, pričom dospel k záveru, že žalovaný je subjektom vykonávajúcim správu lesov vo vlastníctve Slovenskej republiky - základný predmet svojej činnosti zapísaný v obchodnom registri, a to aj spornej nehnuteľnosti (LV č. XXX), ktorej vydania sa žalobca domáha. V tejto súvislosti súd uvádza, že reštitučný zákon je vo vzťahu k Občianskemu zákonníku tzv. „lex specialis“, teda má prednosť pred všeobecnou občianskoprávnou úpravou (k tomu pozri NS SR sp. zn. 5 Cbo 36/99 zo dňa 20.8.1999). Žalovaný taktiež nemohol podľa odvolacieho súdu uspieť s obranou založenou na nevykonateľnosti rozsudku o navrátení vlastníctva, tento je spôsobilým podkladom zápisu zmeny vlastníckych práv v katastri. Súd prvej inštancie na podporu tejto úvahy poukazuje na obsah rozsudku Krajského súdu v Bratislave sp. zn. 24S/22/2014 zo dňa 26.09.2014, v zmysle ktorého rozhodnutie o vydaní a navrátení vlastníctva v zmysle reštitučného zákona je vždy rozhodnutím o tom, že predmetné nehnuteľnosti sú opäť vo vlastníctve oprávnenej osoby (navrátené reštituentovi), rozhodnutím opätovne vzniklo vlastnícke právo reštituenta k nehnuteľnosti. Je teda rozhodnutím štátneho orgánu (verejnou listinou), na základe ktorej sa vlastnícke právo do katastra zapíše záznamom.

49. Čo sa týka statusu žalobcu ako oprávnenej osoby v zmysle reštitučného zákona, súd sa spravoval nasledovnými úvahami. Z vykonaného dokazovania vyplýva, že ako (pôvodný) vlastník spornej nehnuteľnosti bol uvedený: Rímskokatolícka cirkev N. (pôvodné označenie: Pásztoi római Katholikus Egyház). Nakoľko označenie pôvodného vlastníka a žalobcu je odlišné, bolo potrebné (aj s poukazom na pokyn odvolacieho súdu) náležite sa vysporiadať s otázkou aktívnej vecnej legitímácie žalobcu. Ako vyplýva z predložených listín (body 22. a 34. odôvodnenia), žalobca je útvarom Rímskokatolíckej cirkvi s vlastnou právnou subjektivitou so sídlom v Slovenskej republike, a to s poukazom na ust. §§ 4 ods. 3, § 10 ods. 1, § 13 ods. 1 a § 22 ods. 1 zákona o cirkvách. S poukazom na Čl. 1 ods. 2 Základnej zmluvy medzi Slovenskou republikou a Svätou stolicou, v zmysle ktorého zmluvné strany (teda aj Slovenská republika) vzájomne uznávajú právnú subjektivitu druhej strany, ako aj všetkých právnických osôb a fyzických

osôb, ktoré ju majú podľa právneho poriadku Slovenskej republiky alebo podľa kánonického práva, právna subjektivita žalobcu bola preukázaná z potvrdenia zo dňa 19.4.2007 (bod. 22 odôvodnenia). Žalobca ako útvar Rímskokatolíckej cirkvi má právnu subjektivitu aj s prihliadnutím na predložený výpis z registra organizácií (č.l. 32), táto nebola medzi stranami sporu ani sporná. Sporným bolo postavenie žalobcu ako oprávnenej osoby. Ako už bolo uvedené, označenie pôvodného (PK) vlastníka je odlišné od označenia žalobcu v tomto konaní. Súd sa teda musel náležite vysporiadať s odpoveďou na otázku, či je žalobca oprávnenou osobou. Prítom dospel k záveru, že žalobca postavenie oprávnenej osoby v zmysle § 2 ods. 2 reštitučného zákona spĺňa. Z vlastníckeho zápisu k sporným nehnuteľnostiam vyplýva, že subjektom s vlastníckym právom bola Rímskokatolícka cirkev N.. Už zo samotného označenia je zrejmé, že sa jednalo o majetok rímskokatolíckej cirkvi na území N.. Nedôvodnými by boli námietky, že tento subjekt nebol spôsobilým subjektom občianskoprávných vzťahov, keďže v jeho prospech bolo zapísané vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam (s prihliadnutím na identifikáciu parciel podľa bodu 26. odôvodnenia). Opačný výklad by znamenal, že by príslušným úradom nemohol byť ako subjekt (so spôsobilosťou mať práva a povinnosti) zapísaný do evidencie nehnuteľností. Súd sa nestotožňuje s argumentáciou žalovaného, že pokiaľ nie je totožný pôvodný vlastník a žalobca v tomto konaní, musel pôvodný vlastník zaniknúť a žalobca byť jeho právnym nástupcom, a to v tej časti, že podľa názoru súdu pôvodný vlastník nemusel bezpodmienečne zaniknúť, čo nevylučuje právne nástupníctvo, a to s prihliadnutím na historický vývoj subjektov rímskokatolíckej cirkvi. Ako vyplýva z potvrdenia MK SR zo dňa 21.08.2008 (č.l. 183), resp. 25.4.2016 (č.l. 411), rímskokatolícka cirkev je v Slovenskej republike v zmysle z.č. 308/1991 Zb. registrovanou cirkvou, pričom pri skúmaní právnej subjektivity organizačných zložiek je treba vychádzať z ich vnútorných predpisov. Súčasťou potvrdenia bolo i to, že farnosti sú právnymi nástupcami rímskokatolíckych fondov, školských fondov, fár, kostolov, oltárnictiev, obročí a iných rímskokatolíckej cirkvi patriacich fundácií a základnín majúcich podstatu rímskokatolíckej cirkvi vlastnú. Prechádza na ne všetok hnutel'ný aj nehnuteľný majetok zapísaný v pozemkovej knihe alebo v katastri nehnuteľností. Predmetné potvrdenie vychádzalo pripisu KBS zo dňa 12.3.2002 (č.l. 184), ktoré bolo tomuto ministerstvu predložené v zmysle §§ 13 a § 22 zákona o cirkvách. Súčasne potvrdenie zo dňa 25.4.2016 obsahuje potvrdenia o tom, že Rímskokatolícka cirkev, Farnosť Pastuchov, IČO: 34 014 250 (teda žalobca) má právnu subjektivitu a je právnym subjektom s právom nástupníctva vo vlastníctve nehnuteľností Rímskokatolíckej cirkvi, ktoré sú vedené v PKV č. XX pre kat. úz. N. zapísané na subjekt „Rímskokatolícka cirkev Pastuchov“ s označením „Pásztoi római Katholikus Egyház“. Aj keď žalovaný namietal kompetenciu MK SR v otázke poskytnutia takéhoto potvrdenia, súd nemal dôvod na uvedené potvrdenie neprihliadať, takéto potvrdenia možno zaradiť medzi splnenie povinnosti MK SR ako štátneho orgánu v zmysle § 8 ods. 3 reštitučného zákona a navyše potvrdenia uvedeného typu boli opakovane súdmi akceptované (napr. Krajský súd v Trnave sp. zn. 24Co/316/2013 zo dňa 13.11.2013 a sp. zn. 9Co/26/2014 zo dňa 10.03.2015), súd sa nemal dôvod odkloniť od tejto praxe. Otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu podporuje aj právny názor vyjadrený v uznesení NS SR sp. zn. 1 Cdo 48/2009 (Zbierka stanovísk NS a súdov SR 3/2011), podľa ktorého ako oprávnená osoba (§ 2 ods. 2 reštitučného zákona) vystupuje registrovaná cirkev so sídlom na území Slovenskej republiky ako celok alebo jej útvar, ktorý má právnu subjektivitu. Nie je to teda len cirkev sama ako celok, ktorá je (výlučným) nositeľom tohto subjektívneho práva; zákonodarca totiž stanovil, že takéto právo má aj útvar cirkvi alebo náboženskej spoločnosti, ktorý má právnu subjektivitu. Podmienkou je, že nehnuteľná vec prešla do vlastníctva štátu v relevantnom čase a relevantným spôsobom. Tým, že zákonodarca v prípade registrovanej cirkvi zvolil takýto spôsob úpravy realizácie uvedeného subjektívneho práva na navrátenie vlastníctva, poskytol im možnosť konať za právnickú osobu inou právnickou osobou pôsobiacou v rámci danej registrovanej cirkvi alebo náboženskej spoločnosti. Označovať odňatý majetok Rímskokatolíckej cirkvi v Pastuchove, ktorá predstavuje súčasť zriadenia rímskokatolíckej cirkvi, za majetok, u ktorého žalobca nie je vecne legitimovanou osobou na uplatnenie práva na navrátenie tohto majetku je nepatričné. Prijatie zákona č. 161/2005 Z.z. bolo motivované snahou dosiahnuť naplnenie princípu všeobecnej spravodlivosti a morálky spoločnosti. Nevydanie spornej nehnuteľnosti (bezpochyby cirkevného majetku v Pastuchove) by odporovalo spomenutému účelu a zmyslu reštitučného zákona (porovnaj tiež rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 25. augusta 2008 sp. zn. 1 Cdo 247/2006). Z rozsudku NS SR zosp. zn. 3Cdo 119/2002 vyplýva, že „vo vzťahu k cirkevnému majetku (bonum ecclesiasticum) je oprávnenou osobou tá cirkevná právnická osoba, v obvode ktorej (územne) sa tento majetok nachádzal ku dňu účinnosti reštitučného zákona č. 282/1993 Z.z., a to aj k majetku, ktorý bol pôvodne zapísaný na zahraničné cirkevné právnické osoby.“ Uvedené možno podľa názoru súdu aplikovať ja na účely zákona č. 161/2005 Z.z. ako i na danú vec, pričom sporné nehnuteľnosti sa nachádzajú v územnom obvode práve Farnosti Pastuchov, ako útvaru Rímskokatolíckej cirkvi. Je nepochybné, že farnosť v Pastuchove existovala aj v minulosti (aj keď farnosť ako subjekty nadobudli

právnou subjektivitu až dňa 27.11.1983 účinnosťou Kódexu kánonického práva z roku 1983, ďalej ako „CIC/1983“). Možno súhlasiť so žalovaným že dovtedy boli obvodmi duchovnej správy. Avšak je potrebné uviesť, že uvedené nič nemení na tom, že sporné nehnuteľnosti boli majetkom Rímskokatolíckej cirkvi, pričom v minulosti vystupovali farnosti pod rôznymi označeniami a názvami (aj v PK vložkách), ako napr.: Rímskokatolícky farský úrad v určitej obci alebo katastrálnom území, Rímskokatolícka cirkev v určitej obci alebo katastrálnom území, Rímskokatolícka cirkevná obec v určitej obci. Z pozemkovoknižnej vložky č. XX je zrejmé, že sporné nehnuteľnosti boli pôvodne vo vlastníctve Rímskokatolíckej cirkvi v Pastuchove, z tohto pohľadu je zrejmé, že nehnuteľnosti patrili Rímskokatolíckej cirkvi, bez ohľadu na jej označenie v historickom vývoji. Postavenie žalobcu ako oprávnenej osoby preukazuje aj prípis KBS zo dňa 12.3.2002, podľa ktorého na farnosti prechádza všetok hnuťelný aj nehnuteľný majetok zapísaný v pozemkovej knihe, teda na žalobcu nehnuteľnosti zapísané v PK č. XX. Uvedený prípis bol súčasťou oficiálneho oznámenia Rímskokatolíckej cirkvi v zmysle §§ 13 a § 22 zákona o cirkvách. Čo sa týka výhrady žalovaného ku kompetenciám KBS, súd uvádza, že nie spôsobilým subjektom hodnotiť kompetencie tohto orgánu, jedná sa o vnútornú záležitosť RK cirkvi. Právne nástupníctvo žalobu k predmetným nehnuteľnostiam žalobca preukázal aj potvrdením zo dňa 16.12.2013 (bod 32. odôvodnenia). Status oprávnenej osoby u žalobcu preukazuje aj potvrdenie MK SR zo dňa 25.4.2016 (bod 34. odôvodnenia). Čo sa týka poukazu žalovaného na uznesenie ÚS SR IV. ÚS 111/2012 z 1.3.2012, súd uvádza, že ústavný súd sa v ňom vecne nevyjadroval k sporným otázkam, posudzoval len prípadne porušenie základných práv sťažovateľky, ktoré nezistil ani vo vzťahu k rozhodnutiam všeobecných súdov, ktorých konanie predchádzalo konaniu na ústavnom súde. S poukazom na vyššie uvedené súd žalobe žalobcu ako dôvodnej vyhovel a uložil žalovanému povinnosť v zmysle reštitučného zákona tak, ako je uvedená vo výroku I. tohto rozsudku.

50. Podľa § 255 ods. 1, 2 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci. Ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

51. Podľa § 256 ods. 1 CSP, ak strana procesne zavinila zastavenie konania, súd prizná náhradu trov konania protistrane.

52. Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

53. O nároku na náhradu trov konania súd rozhodol aj bez návrhu (§ 262 ods. 1 CSP) tak, že žiadna zo strán sporu nemá právo na náhradu trov konania v zmysle § 255 ods. 2 CSP, a to s prihliadnutím na § 256 ods. 1 CSP, nakoľko konanie bolo zastavené v časti vydania dokumentácie prislúchajúcej k spornej nehnuteľnosti (výrok II.) na základe čiastočného späťvzatia žaloby žalobcom, ktoré nebolo vecne ničím zdôvodnené (len poukaz na uznesenie odvolacieho súdu), teda v tejto časti žalobca v zmysle § 256 ods. 1 CSP procesne zavinil zastavenie konania a náhrada trov v tejto časti patrí protistrane (pozn. súdu - možno hodnotiť ako neúspech žalobcu). Vychádzajúc z toho, že predmetom konania bol jednak nárok žalobcu na vydanie sporných nehnuteľností ako i nárok na vydanie dokumentácie prislúchajúcej k tejto nehnuteľnosti možno uzavrieť, že nárok žalobcu uplatnený žalobou pozostával z 2 nárokov, pričom úspech mal žalobca len vo vzťahu k jednému z nich, vo vzťahu k nároku na vydanie dokumentácie zobral žalobu späť (jeho neúspech). Nakoľko predmet konania sa nedá matematicky (číselne) vyjadriť, teda nedá sa percentuálne vyjadriť úspech / neúspech tej ktorej sporovej strany, súd posúdil úspech / neúspech sporových strán tým spôsobom, že žalobca mal úspech v 1/2 jeho nároku uplatneného žalobou, a preto vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Piešťany, v dvoch vyhotoveniach. Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Z každého podania musí byť zrejmé, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a musí byť podpísané; ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolačné dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže oprávnený podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku (zákon č. 233/1995 Z.z.).